

BLOOMOVA TAXONOMIE

Původní verze

Cílová kategorie (úroveň osvojení)	Typická slovesa k vymezení cílů
1. Zapamatování termíny a fakta, jejich klasifikace a kategorizace	definovat, doplnit, napsat, opakovat, pojmenovat, popsat, přiřadit, reprodukovat, seřadit, vybrat, vysvětlit, určit
2. Pochopení překlad z jednoho jazyka do druhého, převod z jedné formy komunikace do druhé, jednoduchá interpretace, extrapolace (vysvětlení)	dokázat, jinak formulovat, ilustrovat, interpretovat, objasnit, odhadnout, opravit, přeložit, převést, vyjádřit vlastními slovy, vyjádřit jinou formou, vysvětlit, vypočítat, zkontrolovat, změřit
3. Aplikace použití abstrakcí a zobecnění (teorie, zákony, principy, pravidla, metody, techniky, postupy, obecné myšlenky v konkrétních situacích)	aplikovat, demonstrovat, diskutovat, interpretovat údaje, načrtnout, navrhnout, plánovat, použít, prokázat, registrovat, řešit, uvést vztah mezi, uspořádat, vyčíslit, vyzkoušet
4. Analýza rozbor komplexní informace (systému, procesu) na prvky a části, stanovení hierarchie prvku, princip jejich organizace, vztahů a interakce mezi prvky	analyzovat, provést rozbor, rozhodnout, rozlišit, rozčlenit, specifikovat
5. Syntéza složení prvků a jejich částí do předtím neexistujícího celku (ucelené sdělení, plán nebo řada operací nutných k vytvoření díla nebo jeho projektu, odvození souboru abstraktních vztahů k účelu klasifikace nebo objasnění jevů)	kategorizovat, klasifikovat, kombinovat, modifikovat, napsat sdělení, navrhnout, organizovat, reorganizovat, shrnout, vyvodit obecné závěry
6. Hodnocení posouzení materiálů, podkladů, metod a technik z hlediska účelu podle kritérií, která jsou dána nebo která si žák sám navrhne	argumentovat, obhájit, ocenit, oponovat, podpořit (názory), porovnat, provést kritiku, posoudit, propovědit, srovnat s normou, vybrat, uvést klady a zápory, zdůvodnit, zhodnotit

Účel

- ▣ co učit?!
 - výběr učiva (s ohledem na zvolený edukační cíl)
 - váha a důležitost cíle
 - taxonomická tabulka (rozšifrování požadavků standardů, záměr učitele a potřeby žáka)
 - usnadnění kurikulárního rozhodnutí

Kurikulární požadavky

- ▣ Jak dosáhnout cíle
- ▣ Jak hodnotit
- ▣ Nalezení koherence mezi cíli, instrukcemi a hodnocením

Revidovaná verze

- ▣ některé jevy cílové roviny Bloomovou taxonomií nepostižitelné
- ▣ překonání některých závěrů behaviorální psychologie
- ▣ rozvoj kognitivní psychologie od r. 1956
- ▣ základní myšlenka taxonomie cílů nepřekonaná

Inovace

- ▣ **důraz na kognitivní doménu**
- ▣ **dvoudimenzionální**
 - **znalostní dimenzi (4 kategorie)**
 - **dimenzi kognitivního procesu (6 kategorií)**

Původní verze

Revidovaná verze

- terminologické změny

Znalostní dimenze

- ▣ **Znalost faktů**
 - základní prvky předmětu, terminologie
- ▣ **Znalost konceptů**
 - vzájemné vztahy, klasifikace, kategorizace, principy, teorie
- ▣ **Procedurální znalost**
 - jak něco dělat, kritéria používání dovedností, technik atd.
- ▣ **Metakognitivní znalost**
 - jak poznáváme, myslíme, učíme se

Revidovaná verze

DIMENZE KOGNITIVNÍHO PROCESU						
ZNALOSTNÍ DIMENZE	1. Zapamatovat	2. Rozumět	3. Aplikovat	4. Analyzovat	5. Hodnotit	6. Tvořit
A. Znalost faktů						
B. Konceptuální znalost						
C. Procedurální znalost						
D. Metakognitivní znalosti						

náročnost kognitivního procesu

Příklady použití

- ▣ plánování cílů výuky a kompetencí žáků
- ▣ tvorba nového kurikula
- ▣ analýza stávajícího kurikula
- ▣ prezenční i distanční

1. Žák si zapamatuje definici Le Chatelierova principu.

Revidovaná verze

DIMENZE KOGNITIVNÍHO PROCESU						
ZNALOSTNÍ DIMENZE	1. Zapamatovat	2. Rozumět	3. Aplikovat	4. Analyzovat	5. Hodnotit	6. Tvořit
A. Znalost faktů						
B. Konceptuální znalost						
C. Procedurální znalost						
D. Metakognitivní znalosti						

1. Žák si zapamatuje definici Le Chatelierova principu.

1A

2. Žák dokáže svými slovy popsat Le Chatelierův princip a jeho význam pro chemii.

Revidovaná verze

DIMENZE KOGNITIVNÍHO PROCESU						
ZNALOSTNÍ DIMENZE	1. Zapamatovat	2. Rozumět	3. Aplikovat	4. Analyzovat	5. Hodnotit	6. Tvořit
A. Znalost faktů						
B. Konceptuální znalost						
C. Procedurální znalost						
D. Metakognitivní znalosti						

1. Žák si zapamatuje definici Le Chatelierova principu.
1A
2. Žák dokáže svými slovy popsat Le Chatelierův princip a jeho význam pro chemii. 2B, 5B (4B)
3. Žák umí vysvětlit jak se posune rovnováha dané reakce při změněných podmínkách.

Revidovaná verze

DIMENZE KOGNITIVNÍHO PROCESU						
ZNALOSTNÍ DIMENZE	1. Zapamatovat	2. Rozumět	3. Aplikovat	4. Analyzovat	5. Hodnotit	6. Tvořit
A. Znalost faktů						
B. Konceptuální znalost						
C. Procedurální znalost						
D. Metakognitivní znalosti						

1. Žák si zapamatuje definici Le Chatelierova principu.
1A
2. Žák dokáže svými slovy popsat Le Chatelierův princip a jeho význam pro chemii. **2B, 5B**
3. Žák umí vysvětlit jak se posune rovnováha dané reakce při změněných podmínkách. **3B**
4. Žák dokáže navrhnout a provést praktický důkaz Le Chatelierova principu.

Revidovaná verze

DIMENZE KOGNITIVNÍHO PROCESU						
ZNALOSTNÍ DIMENZE	1. Zapamatovat	2. Rozumět	3. Aplikovat	4. Analyzovat	5. Hodnotit	6. Tvořit
A. Znalost faktů						
B. Konceptuální znalost						
C. Procedurální znalost						
D. Metakognitivní znalosti						

1. Žák si zapamatuje definici Le Chatelierova principu.
1A
2. Žák dokáže svými slovy popsat Le Chatelierův princip a jeho význam pro chemii. **2B, 5B**
3. Žák umí vysvětlit jak se posune rovnováha dané reakce při změněných podmínkách. **3B**
4. Žák dokáže navrhnout a provést praktický důkaz Le Chatelierova principu. **3C**